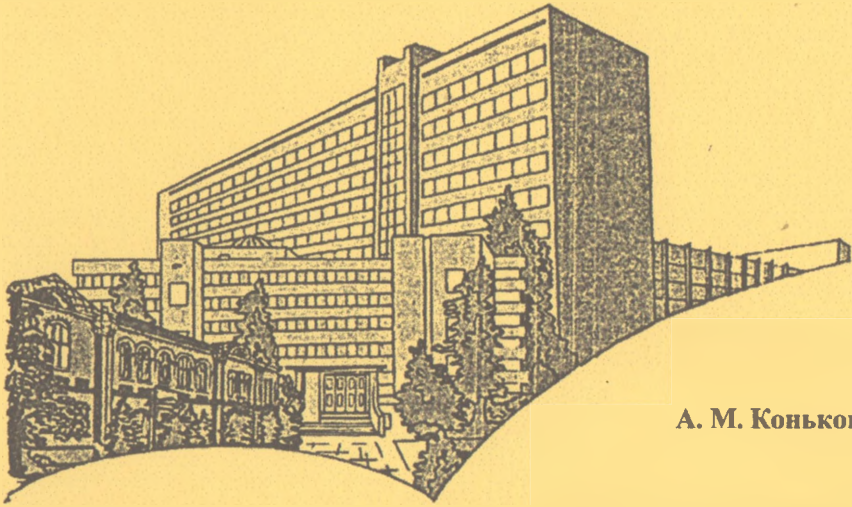

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ТА ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ**

А. М. Коньков

ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ В ПЕДІАТРІЇ

методичні рекомендації до практичних занять

для студентів спеціальностей

I рік підготовки: 227 Фізіотерапія, ерготерапія

II рік підготовки: 227 Фізична реабілітація

денної та заочної форм навчання вищих навчальних закладів

**Херсон
2017**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Затверджено
Вченою радою ХДУ
Протокол № 3
від 30.10.2017

А.М. Коньков

ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ
В ПЕДІАТРІЇ

Методичні рекомендації до практичних занять для студентів
спеціальностей

I рік підготовки: 227 Фізіотерапія, ерготерапія

II рік підготовки: 227 Фізична реабілітація
денної та заочної форм навчання вищих навчальних закладів

К-65

Фізична реабілітація в педіатрії: Методичні рекомендації до практичних занять для студентів спеціальностей I рік підготовки: 227 Фізична терапія, ерготерапія, II рік підготовки: 227 Фізична реабілітація

Укладач: А.М. Коньков – кандидат медичних наук, доцент;

Рецензенти: Ю.О. Ромаскевич – доктор медичних наук, професор;

С.С. Возний – кандидат наук фізичного виховання і спорту,
доцент.

Рекомендовано до друку Вченою радою ХДУ

Протокол №3 від 30.10.2017

Схвалено науково-методичною радою ХДУ

Протокол №1 від 18.10.2017

Розглянуто на засіданні науково-методичної ради факультету природознавства, здоров'я людини і туризму

Протокол №1 від 18.09.2017

Обговорено на засіданні кафедри фізичної терапії та здоров'я людини

Протокол №2 від 04.09.2017

Пояснювальна записка

Мета навчальної дисципліни:

- розкрити сфери застосування засобів фізичної реабілітації задля подолання впливу негативних факторів, з якими може зіткнутися організм хворої дитини і які можуть негативно вплинути на дитячий організм
- розкрити сфери застосування засобів фізичної реабілітації задля подолання впливу патогенних факторів на організм дитини;
- сформувати у студентів компетентнісну орієнтацію на властивість до використання знань та вмінь, що були отримані та, нарешті, проявляти особистісні якості для успішної професійної діяльності;

Завдання навчальної дисципліни:

Теоретичні:

- надати знання теоретичних основ фізичної реабілітації саме в педіатрії;
- забезпечити засвоєння принципів застосування фізичної реабілітації в терапії, неврології, хірургії, акушерстві і гінекології, травматології;

Практичні – створити умови для набуття студентами практичних умінь із застосування засобів фізичної реабілітації на стаціонарному, поліклінічному та санаторному етапах відновлювального періоду реабілітації хворих дітей;

Перелік знань та умінь студентів

Студенти повинні знати:

- правила дотримання етичних норм поведінки відносно інших людей і природи (принципи біоетики);
- знати механізм лікувальної дії засобів фізичної реабілітації на організм дитини;
- знати основні принципи комбінованого застосування природних фізичних факторів і засобів лікувальної фізкультури;
- знати особливості проведення методик функціональних проб у дітей.

Студенти повинні вміти:

- вміти визначати показання та протипоказання до призначення фізичної реабілітації хворим дітям;
- вміти застосувати засоби фізичної реабілітації при найбільш розповсюджених патологічних станах в терапії, неврології, хірургії, травматології, ортопедії, педіатрії;
- вміти визначати роль та значення природних фізичних факторів у системі лікувально-профілактичних і реабілітаційних заходів;

- уміти визначати вплив природних фізичних факторів на патологічні процеси та функції різних органів і систем дитячого організму;
- визначати особливості реакції організму дитини на фізичне навантаження, а також здійснювати ранню діагностику і прогнозування перебігу захворювань;
- вміти правильно обстежити здорову та хвору дитину (оцінити фізичний розвиток, статичний та динамічний стереотипи, функціональний стан органів і систем, зібрати та оцінити анамнез) з метою призначення засобів фізичної реабілітації;
- проводити комплексну оцінку фізичного стану пацієнта, складати медичний висновок і розподіляти пацієнтів на медичні групи з метою призначення найбільш ефективних за навантаженням на організм засобів фізичної реабілітації;
- оформлювати медичну документацію при призначенні процедур фізичної реабілітації (робити запис у історії хвороби та заповнювати процедурну карту);
- давати конкретні рекомендації з практичного застосування при призначенні різних засобів та методів фізичної реабілітації;

Студенти повинні володіти:

- здатністю до постійного набуття нових знань і умінь;
- загальними принципами тактики дій при призначенні засобів фізичної реабілітації хворих дітей;
- здатністю самостійно працювати з навчальною, науковою та довідковою літературою: вести пошук необхідної інформації та робити узагальнюючі висновки;
- здатністю до складання комплексів фізіотерапевтичних процедур для дітей, які страждають на педіатричну патологію;
- здатністю до оцінювання ефективності застосування різних фізіотерапевтичних методик;
- навичками дотримання норм спілкування з колегами, пацієнтами та їх родичами;
- здатністю використовувати теоретичні знання в діяльності практичного фізичного реабілітолога.

Міждисциплінарні зв'язки: викладання даної дисципліни пов'язано з вивченням студентами дисциплін: анатомія і фізіологія людини, вікова анатомія та фізіологія, гігієна, біологія, психологія, біохімія, фітнес програми, загальна теорія здоров'я, патологічна анатомія.

Практичний модуль для денної та заочної форм навчання
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ №1: «Основи фізичної реабілітації в педіатрії»

Практичне заняття № 1 (2 години)

Тема: Фізичний розвиток дітей

Учбові питання:

1. Особливості фізичного розвитку дітей.
2. Методи оцінки фізичного розвитку дітей.
3. Групи дітей за станом фізичного розвитку.
4. Особливості нервової системи дітей.
5. Вразливість мозку дитини у критичні періоди розвитку.

Література:

1. Балаболкин И. И // Актуальные проблемы педиатрии: Сб. научных трудов / Казанский мед. ин-т. - Казань, 1996. - С 16-22.
2. Бисярина В.П. Анатомо-физиологические особенности детского возраста. – М. Медицина, 1973. – 223 с.
3. Гланц, С. Медико-биологическая статистика. Пер. с англ. / С. Гланц - М.: Практика, 1998. - 459 с.
4. Гритченко, Н.В. Основы физического воспитания, врачебного контроля и лечебной физической культуры /Н.В. Гритченко. - М.: 1972. - 164 с.
5. Губергриц, А.Я. Непосредственное исследование больного / А.Я. Губергриц. - Ижевск: Удмуртия, 1999. -100 с.
6. Тарасов О.Ф., Фонарьов М.И. Реабилитация при детских болезнях. – Л. Медицина. 1980. – 232 с.

Практичне заняття № 2 (2 години)

Тема: Поняття про реабілітацію в педіатрії

Учбові питання:

1. Визначення поняття «реабілітація» в педіатрії та його характеристики.
2. Поняття «абілітація» та його характеристика.
3. Організаційно-методичні особливості фізичної реабілітації в педіатрії.
4. Сучасні методи реабілітації в педіатрії.

Література:

1. Бисярина В.П. Анатомо-физиологические особенности детского возраста. – М. Медицина, 1973. – 223 с.
2. Детские болезни. Шабалов. Н.П., СПб. 2000.
3. Детские болезни: Учебник для студ. мед. вузов: В 2-х т. /А.М. Запруднов, К.И. Григорьев, Л.А. Харитонова. - М.: ГЭОТАР -мед. -2004. Т.1. - 688с.:ил., Т.2 -608с.

4. Тарасов О.Ф., Фонарьов М.И. Реабилитация при детских болезнях. – Л. Медицина. 1980. – 232 с.

Практичне заняття № 3 (2 години)

Тема: Поняття про предмет фізіотерапії як клінічний метод лікування

Учбові питання:

1. Фізіотерапія як клінічна галузь медицини.
2. Фізичні фактори, що застосовуються в педіатрії.
3. Особливості застосування електролікування як засобу відновлювальної терапії дитячих хвороб.

Література:

1. Бисярина В.П. Анатомо-физиологические особенности детского возраста. – М. Медицина, 1973. – 223 с.
2. Боголюбов, В.М. Общая физиотерапия. / В.М. Боголюбов, Г.Н. ПонаморенкоИзд 2-е - М.:ОООСЛП, 1997. -480 с.
3. Виноградова, М. Н Физиотерапия - руководство для врачей. / М.Н. Виноградова, Л.М. Клячкин. - М.: Высшая школа, 1994. - 478с
4. Крылов, Н.П. Практическая физиотерапия / Н.П. Крылов, А.И. Абрикосов - М.: 1958. - 302 с.
5. Тарасов О.Ф., Фонарьов М.И. Реабилитация при детских болезнях. – Л. Медицина. 1980. – 232 с.

Практичне заняття № 4 (2 години)

Тема: Загальні показання та протипоказання до фізіотерапії

Учбові питання:

1. Показання та протипоказання до призначення фізіотерапії в педіатрії.
2. Світлолікування та особливості його призначення хворим дітям.
3. Протипоказання до призначення світлолікування в педіатрії. Магнітотерапія, показання та протипоказання до його призначення хворим дітям.
4. Вібротерапія, теплолікування, водолікування та кліматолікування – показання та протипоказання до його призначення хворим дітям.

Література:

1. Бисярина В.П. Анатомо-физиологические особенности детского возраста. – М. Медицина, 1973. – 223 с.
2. Боголюбов, В.М. Общая физиотерапия. / В.М. Боголюбов, Г.Н. ПонаморенкоИзд 2-е - М.:ОООСЛП, 1997. -480 с.
3. Виноградова, М. Н Физиотерапия - руководство для врачей. / М. Н. Виноградова, Л.М. Клячкин. - М.: Высшая школа, 1994. - 478с

4. Крылов, Н.П. Практическая физиотерапия / Н.П. Крылов, А.И. Абрикосов - М.: 1958. - 302 с.
5. Тарасов О.Ф., Фонарьов М.И. Реабилитация при детских болезнях. – Л. Медицина. 1980. – 232 с.
6. Ясногородский, В.Г. Справочник по физиотерапии/ В.Г. Ясногородский М.: Медицина, 1992. -511 с.

Практичне заняття № 5 (2 години)

Тема: Основні засоби медичної реабілітації у дітей. Фізіопрофілактика

Учбові питання:

1. Фізіотерапевтична заходи з укріплення імунізахисних механізмів організму дитини.
2. Механізм та правила загартування дітей.
3. Роль та значення імунної системи у формуванні та збереженні здоров'я дитини.
4. Щеплення дітей як шлях до збереження дитячого здоров'я.

Література:

1. Бисярина В.П. Анатомо-физиологические особенности детского возраста. – М. Медицина, 1973. – 223 с.
2. Боголюбов, В.М. Общая физиотерапия. / В.М. Боголюбов, Г.Н. ПонаморенкоИзд 2-е - М.:ОООСЛП, 1997. -480 с.
3. Крылов, Н.П. Практическая физиотерапия / Н.П. Крылов, А.И. Абрикосов - М.: 1958. - 302 с.
4. Тарасов О.Ф., Фонарьов М.И. Реабилитация при детских болезнях. – Л. Медицина. 1980. – 232 с.
5. Ясногородский, В.Г. Справочник по физиотерапии/ В.Г. Ясногородский М.: Медицина, 1992. -511 с.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ №2: «Загальні поняття про види та методи фізичної реабілітації при патологічних станах у дітей»

Практичне заняття № 1 (6) (2 години)

Тема: Особливості здійснення процесу фізичної реабілітації при дисплазії тазового суглоба у новонароджених

Учбові питання:

1. Етіологія і патогенез дисплазії тазового суглобу.
2. Клінічна симптоматика дисплазії тазового суглобу.
3. Діагностика та лікування дисплазії тазового суглобу.
4. Особливості застосування занять ЛФК при дисплазії тазового суглобу.
5. Особливості проведення масажу при дисплазії тазового суглобу.

6. Використання процедур гідрокінезотерапії при дисплазії тазового суглобу.

Література:

1. Бакулев, А.Н. Большая медицинская энциклопедия /А.Н. Бакулев. - М.: Советская энциклопедия. Т. 25. 1982. - 1391 с.
2. Балаболкин И. И // Актуальные проблемы педиатрии: Сб. научных трудов / Казанский мед. ин-т. - Казань, 1996. - С 16-22.
3. Бисярина В.П. Анатомо-физиологические особенности детского возраста. – М. Медицина, 1973. – 223 с.
4. Детские болезни: Учебник для студ. мед. вузов: В 2-х т. /А.М. Запруднов, К.И. Григорьев, Л.А. Харитонов. -М.:ГЭОТАР -мед. -2004. Т.1. - 688с.:ил., Т.2 -608с.
5. Тарасов О.Ф., Фонарьов М.И. Реабилитация при детских болезнях. – Л. Медицина. 1980. – 232 с.

Практичне заняття № 2 (7) (2 години)

Тема: Фізична реабілітація дітей дошкільного віку з ЛОР-захворюваннями

Учбові питання:

1. ЛОР-захворювання та їх розповсюдженість серед дитячого населення України.
2. Причини ЛОР-захворюваності дітей.
3. Симптоматика, діагностика, лікування, профілактика та особливості фізичної реабілітації при ангіні, ларингіті, аденоїдах у дітей дошкільного віку.
4. Відновлювальне лікування ЛОР-захворювань дітей в санаторно-курортних умовах.

Література:

1. Бакулев, А.Н. Большая медицинская энциклопедия /А.Н. Бакулев. - М.: Советская энциклопедия. Т. 25. 1982. - 1391 с.
2. Бисярина В.П. Анатомо-физиологические особенности детского возраста. – М. Медицина, 1973. – 223 с.
3. Детские болезни: Учебник для студ. мед. вузов: В 2-х т. /А.М. Запруднов, К.И. Григорьев, Л.А. Харитонов. -М.:ГЭОТАР -мед. -2004. Т.1. - 688с.:ил., Т.2 -608с.
4. Тарасов О.Ф., Фонарьов М.И. Реабилитация при детских болезнях. – Л. Медицина. 1980. – 232 с.

Практичне заняття № 3 (8) (2 години)

Тема: Фізична реабілітація дітей, хворих на пневмонію

Учбові питання:

1. Етіологія, класифікація та клінічні прояви пневмоній.
2. Фізична реабілітація дітей, хворих на пневмонію на стаціонарному етапі лікування.
3. Застосування ЛФК, масажу та фізіотерапевтичних засобів у дітей, хворих на пневмонію.
4. Особливості відновлювального лікування дітей, хворих на пневмонію на поліклінічному та санаторно-курортному етапах.

Література:

1. Бакулев, А.Н. Большая медицинская энциклопедия /А.Н. Бакулев. - М.: Советская энциклопедия. Т. 25. 1982. - 1391 с.
2. Бисярина В.П. Анатомо-физиологические особенности детского возраста. - М. Медицина, 1973. - 223 с.
3. Детские болезни: Учебник для студ. мед. вузов: В 2-х т. /А.М. Запруднов, К.И. Григорьев, Л.А. Харитоновна. -М.:ГЭОТАР -мед. -2004. Т.1. - 688с.:ил., Т.2 -608с.
4. Тарасов О.Ф., Фонарьов М.И. Реабилитация при детских болезнях. - Л. Медицина. 1980. - 232 с.

Практичне заняття № 4 (9) (2 години)

Тема: Фізична реабілітація при бронхіальній астмі у дітей

Учбові питання:

1. Етіологія та клінічні прояви бронхіальної астми.
2. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування ЛГ та масажу у дітей, хворих на бронхіальну астму.
3. Застосування засобів фізичної реабілітації під час приступу бронхіальної астми у дітей, у міжприступний період та під час їх санаторно-курортного лікування.

Література:

1. Бакулев, А.Н. Большая медицинская энциклопедия /А.Н. Бакулев. - М.: Советская энциклопедия. Т. 25. 1982. - 1391 с.
2. Бисярина В.П. Анатомо-физиологические особенности детского возраста. - М. Медицина, 1973. - 223 с.
3. Бронхиальная астма у детей: диагностика, лечение и профилактика. // Научно-практическая программа - М.; 2004.
4. Детские болезни: Учебник для студ. мед. вузов: В 2-х т. /А.М. Запруднов, К.И. Григорьев, Л.А. Харитоновна. -М.:ГЭОТАР -мед. -2004. Т.1. - 688с.:ил., Т.2 -608с.

5. Национальная программа “Бронхиальная астма у детей. Стратегия лечения и профилактика”. - Москва, 1997, - 90 с.
6. Тарасов О.Ф., Фонарьов М.И. Реабилитация при детских болезнях. – Л. Медицина. 1980. – 232 с.
7. Цой А.Н., Архипов В.В. Комбинированная терапия бронхиальной астмы: перспективы гибкого дозирования препарата / Consilium-Medicum, Том 06, № 10, 2004.

Практичне заняття № 5 (10) (2 години)

Тема: Лікувальна фізкультура та її застосування при вроджених вадах серця у дітей

Учбові питання:

1. Класифікація вад серця.
2. Причини формування вад серця у дітей.
3. Особливості харчування дітей з вадами серця.
4. Правила використання занять ЛФК з дитиною, яка має ваду серця у період підготовки до оперативного втручання та у післяопераційному періоді.

Література:

1. Бакулев, А.Н. Большая медицинская энциклопедия /А.Н. Бакулев. - М.: Советская энциклопедия. Т. 25. 1982. - 1391 с.
2. Бакулев, А.Н. Врожденные пороки сердца /А.Н. Бакулев, Е.Н. Мешалкин. - М.: 1985. - 293 с.
3. Бисярина В.П. Анатомо-физиологические особенности детского возраста. – М. Медицина, 1973. – 223 с.
4. Василенко, В.Х. Приобретенные пороки сердца /В.Х. Василенко. - Киев: 1982. - 302 с.
5. Детские болезни: Учебник для студ. мед. вузов: В 2-х т. /А.М. Запруднов, К.И. Григорьев, Л.А. Харитоновна. -М.:ГЭОТАР -мед. -2004. Т.1. - 688с.:ил., Т.2 -608с.
6. Зеленин, В.Ф. Пороки сердца /В.Ф. Зеленин. - М.: 1988. - 502 с.
7. Скворцов, М.А. Особенности пороков сердца у детей /М.А. Скворцов. - М.: 1976. - 236 с.
8. Тарасов О.Ф., Фонарьов М.И. Реабилитация при детских болезнях. – Л. Медицина. 1980. – 232 с.

Інтернет – ресурси

<http://cardio-clinic.org/page.php?code=20#razdel1>

Тема: Фізична реабілітація при дитячому церебральному паралічі

Учбові питання:

1. Етіологія і патогенез ДЦП. Його клінічні ознаки.
2. Роль та значення лікувальної фізкультури у відновлювальному лікуванні дітей, хворих на ДЦП.
3. ЛФК та лікування положенням у відновлювальній терапії дітей, хворих на ДЦП.
4. Прийоми масажу у відновлювальному лікуванні ДЦП.
5. Правила застосування гальванічного коміру за Щербаком, електрофорезу колінної зони, електросну, аплікацій, а також застосування грязей та парафіну на шийно-комірну зону дітям, хворих на ДЦП.

Література:

1. Бакулев, А.Н. Большая медицинская энциклопедия /А.Н. Бакулев. - М.: Советская энциклопедия. Т. 25. 1982. - 1391 с.
2. Бисярина В.П. Анатомо-физиологические особенности детского возраста. - М. Медицина, 1973. - 223 с.
3. Детские болезни: Учебник для студ. мед. вузов: В 2-х т. /А.М. Запруднов, К.И. Григорьев, Л.А. Харитоновна. -М.:ГЭОТАР -мед. -2004. Т.1. - 688с.:ил., Т.2 -608с.
4. Ефименко Н.Н., Сермеев Б.В. Содержание и методика занятий физкультурой с детьми, страдающими церебральным параличом. - М.: Советский спорт, 1991.- 56 с.
5. Тарасов О.Ф., Фонарьов М.И. Реабилитация при детских болезнях. - Л. Медицина. 1980. - 232 с.

**Навчальна дисципліна «Фізична реабілітація
в акушерстві та гінекології»
Модуль самостійної роботи
(денна і заочна форми навчання)**

Тема 1: Фізичний розвиток дітей

Питання для самопідготовки та контролю:

1. Особливості фізичного розвитку дітей.
2. Методи оцінки фізичного розвитку дітей.
3. Групи дітей за станом фізичного розвитку.
4. Особливості нервової системи дітей.
5. Вразливість мозку дитини у критичні періоди розвитку.

Тема 2: Поняття про реабілітацію в педіатрії

Питання для самопідготовки та контролю:

1. Визначення поняття «реабілітація» в педіатрії та його характеристики.
2. Поняття «абілітація» та його характеристика.
3. Організаційно-методичні особливості фізичної реабілітації в педіатрії.
4. Сучасні методи реабілітації в педіатрії.

Тема 3: Поняття про предмет фізіотерапії як клінічний метод лікування

Питання для самопідготовки та контролю:

1. Фізіотерапія як клінічна галузь медицини.
2. Фізичні фактори, що застосовуються в педіатрії.
3. Особливості застосування електролікування як засобу відновлювальної терапії дитячих хвороб.

Тема : Загальні показання та протипоказання до фізіотерапії

Питання для самопідготовки та контролю:

1. Показання та протипоказання до призначення фізіотерапії в педіатрії.
2. Світлолікування та особливості його призначення хворим дітям.
3. Протипоказання до призначення світлолікування в педіатрії. Магнітотерапія, показання та протипоказання до його призначення хворим дітям.
4. Вібротерапія, теплолікування, водолікування та кліматолікування – показання та протипоказання до його призначення хворим дітям.

Тема 5: Основні засоби медичної реабілітації у дітей. Фізіопрофілактика

Питання для самопідготовки та контролю:

1. Фізіотерапевтичні заходи з укріплення імунітетних механізмів організму дитини.
2. Механізм та правила загартування дітей.
3. Роль та значення імунної системи у формуванні та збереженні здоров'я дитини.
4. Щеплення дітей як шлях до збереження дитячого здоров'я.

Тема 1 (6): Особливості здійснення процесу фізичної реабілітації при дисплазії тазового суглоба у новонароджених

Питання для самопідготовки та контролю:

1. Етіологія і патогенез дисплазії тазового суглобу.
2. Клінічна симптоматика дисплазії тазового суглобу.

3. Діагностика та лікування дисплазії тазового суглобу.
4. Особливості застосування занять ЛФК при дисплазії тазового суглобу.
5. Особливості проведення масажу при дисплазії тазового суглобу.
6. Використання процедур гідрокінезотерапії при дисплазії тазового суглобу.

Тема 2 (7): Фізична реабілітація дітей дошкільного віку з ЛОР-захворюваннями

Питання для самопідготовки та контролю:

1. ЛОР-захворювання та їх розповсюдженість серед дитячого населення України.
2. Причини ЛОР-захворюваності дітей.
3. Симптоматика, діагностика, лікування, профілактика та особливості фізичної реабілітації при ангіні, ларингіті, аденоїдах у дітей дошкільного віку.
4. Відновлювальне лікування ЛОР-захворювань дітей в санаторно-курортних умовах.

Тема 3 (8): Фізична реабілітація дітей, хворих на пневмонію

Питання для самопідготовки та контролю:

1. Етіологія, класифікація та клінічні прояви пневмоній.
2. Фізична реабілітація дітей, хворих на пневмонію на стаціонарному етапі лікування.
3. Застосування ЛФК, масажу та фізіотерапевтичних засобів у дітей, хворих на пневмонію.
4. Особливості відновлювального лікування дітей, хворих на пневмонію на поліклінічному та санаторно-курортному етапах.

Тема 4 (9): Фізична реабілітація при бронхіальній астмі у дітей

Питання для самопідготовки та контролю:

1. Етіологія та клінічні прояви бронхіальної астми.
2. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування ЛГ та масажу у дітей, хворих на бронхіальну астму.
3. Застосування засобів фізичної реабілітації під час приступу бронхіальної астми у дітей, у міжприступний період та під час їх санаторно-курортного лікування.

Тема 5 (10): Лікувальна фізкультура та її застосування при вроджених вадах серця у дітей

Питання для самопідготовки та контролю:

1. Класифікація вад серця.
2. Причини формування вад серця у дітей.

3. Особливості харчування дітей з вадами серця.
4. Правила використання занять ЛФК з дитиною, яка має ваду серця у період підготовки до оперативного втручання та у післяопераційному періоді.

Тема 6 (II): Фізична реабілітація при дитячому церебральному паралічі

Питання для самопідготовки та контролю:

1. Етіологія і патогенез ДЦП. Його клінічні ознаки.
2. Роль та значення лікувальної фізкультури у відновлювальному лікуванні дітей, хворих на ДЦП.
3. ЛФК та лікування положенням у відновлювальній терапії дітей, хворих на ДЦП.
4. Прийоми масажу у відновлювальному лікуванні ДЦП.
5. Правила застосування гальванічного коміру за Щербаком, електрофорезу колінної зони, електросну, аплікацій, а також застосування грязей та парафіну на шийно-комірну зону дітям, хворих на ДЦП.

Підсумкова тека до I модулю

1. Особливості фізичного розвитку дітей.
2. Методи оцінки фізичного розвитку дітей.
3. Групи дітей за станом фізичного розвитку.
4. Особливості нервової системи дітей.
5. Вразливість мозку дитини у критичні періоди розвитку.
6. Визначення поняття «реабілітація» в педіатрії та його характеристики.
7. Поняття «абілітація» та його характеристика.
8. Організаційно-методичні особливості фізичної реабілітації в педіатрії.
9. Сучасні методи реабілітації в педіатрії.
10. Фізіотерапія як клінічна галузь медицини.
11. Фізичні фактори, що застосовуються в педіатрії.
12. Особливості застосування електролікування як засобу відновлювальної терапії дитячих хвороб.
13. Показання та протипоказання до призначення фізіотерапії в педіатрії.
14. Світлолікування та особливості його призначення хворим дітям.
15. Протипоказання до призначення світлолікування в педіатрії. Магнітотерапія, показання та протипоказання до його призначення хворим дітям.
16. Вібротерапія, теплотікування, водолікування та кліматолікування – показання та протипоказання до його призначення хворим дітям.
17. Фізіотерапевтична заходи з укріплення імунітетних механізмів організму дитини.
18. Механізм та правила загартування дітей.
19. Роль та значення імунної системи у формуванні та збереженні здоров'я дитини.
20. Щеплення дітей як шлях до збереження дитячого здоров'я.

Підсумкова тека до II модулю

1. Етіологія і патогенез дисплазії тазового суглобу.
2. Клінічна симптоматика дисплазії тазового суглобу.
3. Діагностика та лікування дисплазії тазового суглобу.
4. Особливості застосування занять ЛФК при дисплазії тазового суглобу.
5. Особливості проведення масажу при дисплазії тазового суглобу.
6. Використання процедур гідрокінезотерапії при дисплазії тазового суглобу.
7. ЛОР-захворювання та їх розповсюдженість серед дитячого населення України.
8. Причини ЛОР-захворюваності дітей.
9. Симптоматика, діагностика, лікування, профілактика та особливості фізичної реабілітації при ангіні, ларингіті, аденоїдах у дітей дошкільного віку.
10. Відновлювальне лікування ЛОР-захворювань дітей в санаторно-курортних умовах.
11. Етіологія, класифікація та клінічні прояви пневмоній.
12. Фізична реабілітація дітей, хворих на пневмонію на стаціонарному етапі лікування.
13. Застосування ЛФК, масажу та фізіотерапевтичних засобів у дітей, хворих на пневмонію.
14. Особливості відновлювального лікування дітей, хворих на пневмонію на поліклінічному та санаторно-курортному етапах.
15. Етіологія та клінічні прояви бронхіальної астми.
16. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування ЛГ та масажу у дітей, хворих на бронхіальну астму.
17. Застосування засобів фізичної реабілітації під час приступу бронхіальної астми у дітей, у міжприступний період та під час їх санаторно-курортного лікування.
18. Класифікація вад серця.
19. Причини формування вад серця у дітей.
20. Особливості харчування дітей з вадами серця.
21. Правила використання занять ЛФК з дитиною, яка має ваду серця у період підготовки до оперативного втручання та у післяопераційному періоді.

Питання до диференційованого заліку

1. Особливості фізичного розвитку дітей.
2. Методи оцінки фізичного розвитку дітей.
3. Групи дітей за станом фізичного розвитку.
4. Особливості нервової системи дітей.
5. Вразливість мозку дитини у критичні періоди розвитку.
6. Визначення поняття «реабілітація» в педіатрії та його характеристики.
7. Поняття «абілітація» та його характеристика.
8. Організаційно-методичні особливості фізичної реабілітації в педіатрії.
9. Сучасні методи реабілітації в педіатрії.
10. Фізіотерапія як клінічна галузь медицини.

11. Фізичні фактори, що застосовуються в педіатрії.
12. Особливості застосування електролікування як засобу відновлювальної терапії дитячих хвороб.
13. Показання та протипоказання до призначення фізіотерапії в педіатрії.
14. Світлолікування та особливості його призначення хворим дітям.
15. Протипоказання до призначення світлолікування в педіатрії. Магнітотерапія, показання та протипоказання до його призначення хворим дітям.
16. Вібротерапія, теплолікування, водолікування та кліматолікування – показання та протипоказання до його призначення хворим дітям.
17. Фізіотерапевтична заходи з укріплення імунізаційних механізмів організму дитини.
18. Механізм та правила загартування дітей.
19. Роль та значення імунної системи у формуванні та збереженні здоров'я дитини.
20. Щеплення дітей як шлях до збереження дитячого здоров'я.
21. Етіологія і патогенез дисплазії тазового суглобу.
22. Клінічна симптоматика дисплазії тазового суглобу.
23. Діагностика та лікування дисплазії тазового суглобу.
24. Особливості застосування занять ЛФК при дисплазії тазового суглобу.
25. Особливості проведення масажу при дисплазії тазового суглобу.
26. Використання процедур гідрокінезотерапії при дисплазії тазового суглобу.
27. ЛОР-захворювання та їх розповсюдженість серед дитячого населення України.
28. Причини ЛОР-захворюваності дітей.
29. Симптоматика, діагностика, лікування, профілактика та особливості фізичної реабілітації при ангіні, ларингіті, аденоїдах у дітей дошкільного віку.
30. Відновлювальне лікування ЛОР-захворювань дітей в санаторно-курортних умовах.
31. Етіологія, класифікація та клінічні прояви пневмоній.
32. Фізична реабілітація дітей, хворих на пневмонію на стаціонарному етапі лікування.
33. Застосування ЛФК, масажу та фізіотерапевтичних засобів у дітей, хворих на пневмонію.
34. Особливості відновлювального лікування дітей, хворих на пневмонію на поліклінічному та санаторно-курортному етапах.
35. Етіологія та клінічні прояви бронхіальної астми.
36. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування ЛГ та масажу у дітей, хворих на бронхіальну астму.
37. Застосування засобів фізичної реабілітації під час приступу бронхіальної астми у дітей, у міжприступний період та під час їх санаторно-курортного лікування.
38. Класифікація вад серця.
39. Причини формування вад серця у дітей.
40. Особливості харчування дітей з вадами серця.

41. Правила використання занять ЛФК з дитиною, яка має ваду серця у період підготовки до оперативного втручання та у післяопераційному періоді.

Основна література

1. Тарасов О.Ф., Фонарьов М.И. Реабилитация при детских болезнях. – Л. Медицина. 1980. – 232 с.
2. Билярина В.П. Анатомо-физиологические особенности детского возраста. – М. Медицина, 1973. – 223 с.

Додаткова література

1. Аббакумов, С.А. Боли в области сердца / С.А. Аббакумов, И.Г. Аллилуев, В.И. Маколкин. - М.: Медицина, 1985. - 191 с.
2. Амосов, Н.М. Физическая активность и сердце. / Н.М. Амосов, Я.А. Бендет - Киев; Здоровья 1975-256 с.
3. Аулик, И.В. Определение физической работоспособности в клинике и спорте. - Медицина - 1990. / И.В. Аулик - С. 70 - 78.
4. Бакулев, А.Н. Большая медицинская энциклопедия /А.Н. Бакулев. - М.: Советская энциклопедия. Т. 25. 1982. - 1391 с.
5. Бакулев, А.Н. Врожденные пороки сердца /А.Н. Бакулев, Е.Н. Мешалкин. - М.: 1985. - 293 с.
6. Бакулев, А.Н. Современные проблемы хирургии сердца /А.Н. Бакулев, Е.Н. Мешалкин. - М.: Весн. АМН СССР. №6. 1986. - 175 с.
7. Балаболкин И. И // Актуальные проблемы педиатрии: Сб. научных трудов / Казанский мед. ин-т. - Казань, 1996. - С 16-22.
8. Белая, Н.А. Лечебная физкультура и массаж / Н.А. Белая. - М.: Советский спорт, 2001. - 366 с.
9. Боголюбов, В.М. Общая физиотерапия. / В.М. Боголюбов, Г.Н. Понаморенко Изд 2-е - М.:ОООСЛП, 1997. -480 с.
10. Болезни органов дыхания у детей. Руководство для врачей / С.В. Рачинский, В.К. Таточенко, Р.Г. Артамонов и др. - М.: Медицина, 1987. - 496
11. Бронхиальная астма у детей: диагностика, лечение и профилактика. // Научно-практическая программа - М.; 2004.
12. Вальтер, А.В. Хронические пороки аортальных клапанов /А.В. Вальтер. - Ленинград: 1978. - 206 с.
13. Василенко, В.Х. Приобретенные пороки сердца /В.Х. Василенко. - Киев: 1982. - 302 с.
14. Васичкин, В.И. Справочник по массажу - 2-е изд. стереотипн. / В.И. Васичкин - СПб; Гипократ, 1993-176с.
15. Виноградова, М. Н Физиотерапия - руководство для врачей. / М. Н. Виноградова, Л.М. Клячкин. - М.: Высшая школа, 1994. -478с
16. Вишневский, А.А. Врожденные пороки сердца и крупных сосудов / А.А. Вишневский, Н.К. Галанкин. - М.: 1982. - 174 с.
17. Гланц, С. Медико-биологическая статистика. Пер. с англ. / С. Гланц - М.: Практика, 1998. - 459 с.

18. Гритченко, Н.В. Основы физического воспитания, врачебного контроля и лечебной физической культуры /Н.В. Гритченко. - М.: 1972. - 164 с.
19. Губергриц, А.Я. Непосредственное исследование больного / А.Я. Губергриц. - Ижевск: Удмуртия, 1999. -100 с.
20. Давыдов, В.Ю. Методика преподавания оздоровительной аэробики. Учебное пособие. / В.Ю. Давыдов - Волгоград: Изд-во Волгогр. гос. ун-та, 2004. 124 с.
21. Детские болезни. Шабалов. Н.П., СПб. 2000.
22. Детские болезни: Учебник для студ. мед. вузов: В 2-х т. /А.М. Запруднов, К.И. Григорьев, Л.А. Харитонова. -М.:ГЭОТАР -мед. -2004. Т.1. -688с.:иил., Т.2 -608с.
23. Дубровский, В.И. Лечебная физическая культура /В.И. Дубровский. - Москва: Владос, 2001. - 608 с.
24. Епифанов, В.А. Лечебная физическая культура. Справочник /В.А. Епифанов. - М.: Медицина, 2001. - 592 с.
25. Ефименко Н.Н., Сермеев Б.В. Содержание и методика занятий физкультурой с детьми, страдающими церебральным параличом. - М.: Советский спорт, 1991.- 56 с.
26. Захарова, Л.С. Реабилитация физической работоспособности при приобретенных пороках сердца средствами лечебной физкультуры /Л.С. Захарова. Труды ученых ГЦОЛИФКа: 75 лет: Ежегодник. - М., 1993. С. 497
27. Зеленин, В.Ф. Пороки сердца /В.Ф. Зеленин. - М.: 1988. - 502 с.
28. Казначеев, В.П. Донозологическая диагностика в практике массовых обследований населения / В.П. Казначеев, Р.М. Баевский, А.П. Берсенева - Л.: Медицина, 1980. - 208 с.
29. Крылов, Н.П. Практическая физиотерапия / Н.П. Крылов, А.И. Абрикосов - М.: 1958. -302 с.
30. Куприянов, П.А. Опыт хирургического лечения пороков сердца /П.А. Куприянов. - М.: Вестн. хир. №9. 1978. - 194 с.
31. Магазаник, Г.Л. Теплолечение/ Г.Л. Магазаник. - Медгиз ленинградское отделение: 1961. -180 с.
32. Малая, Л.Т. Микроциркуляция в кардиологии. / Л.Т. Малая, И.Ю. Микляев, П.Г. Кравчук - Харьков: Вища школа, ХМИ, 1977 - 232 с.
33. Мишура, В.И. Врожденные пороки сердца и их хирургическое лечение /В.И. Мишура. - Ленинград: 1978. - 238 с.
34. Мошков В.Н. Лечебная физическая культура в клинике внутренних болезней. - М.: Медицина, 1982. - 223 с.
35. Национальная программа "Бронхиальная астма у детей. Стратегия лечения и профилактика". - Москва, 1997, - 90 с.
36. Педиатрия. Клинические рекомендации/ Гл. ред. А.А. Баранов. - М.:ГЭОТАР-МЕД, 2007. -272с.. -(Клинические рекомендации. Союз педиатров России.)
37. Руководство по фармакотерапии в педиатрии и детской хирургии. Том 1 Фармакотерапия в педиатрической пульмонологии / А.Д. Царегородцев, В.А. Таболин. -М., 2002. -512 с.

38. Скворцов, М.А. Особенности пороков сердца у детей /М.А. Скворцов. - М.: 1976. - 236 с.
39. Справочник по детской лечебной физкультуре / Под ред. М.И. Фонарёва. - Л.: Медицина, 1983. - 360 с.
40. Умарова, Х.Т. Физиотерапия в педиатрии / Х. Т. Умарова. - Т.: 1993 - 296 с.
41. Физическая реабилитация: Учебник для академий и институтов физической культуры / Под общей ред. проф. С.Н. Попова. - Рос 1. Дубровский В.И. Детские церебральные параличи. - В кн.: Спортивная медицина: Учеб. для студ. высш. учеб. заведений. - 2-е изд., доп. - М.: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2002, с. 425-426.
42. Физическая реабилитация: Учебник для академий и институтов физической культуры / Под общей ред. проф. С.Н. Попова. - Ростов н / Д: изд-во «Феникс», 1999. - 608 с.
43. Фонарев, М.И. Справочник по детской лечебной физкультуре/ М.И. Фонарев - Л.: Медицина, 1983. - 360 с.
44. Цой А.Н., Архипов В.В. Комбинированная терапия бронхиальной астмы: перспективы гибкого дозирования препарата / Consilium-Medicum, Том 06, № 10, 2004.
45. Штеренгерц А.Е. Лечебная физкультура и массаж при заболеваниях и травмах нервной системы у детей. - К.: Здоровья, 1989. - 187 с.
46. Штеренгерц А.Е., Белая Н.А. Массаж для взрослых и детей. - К.: Здоровья, 1996. - 384 с.
47. Ясногородский, В.Г. Справочник по физиотерапии/ В.Г. Ясногородский М.: Медицина, 1992. -511 с.

Интернет – ресурсы

<http://cardio-clinic.org/page.php?code=20#razdel1>

<http://xreferat.com>

www.bibliofond.ru/view.aspx?id=87561

МЕТОДИЧНЕ ВИДАННЯ

А.М. Коньков

**ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ
В ПЕДІАТРІЇ**

*Методичні рекомендації до практичних занять
для студентів спеціальностей*

I рік підготовки: 227 Фізіотерапія, ерготерапія

II рік підготовки: 227 Фізична реабілітація

денної та заочної форм навчання вищих навчальних закладів

Підписано до друку 10.11.2017 р. Формат 60×84/16.

Папір офсетний. Наклад 100 прим.

Гарнітура Times New Roman. Друк різнографія.

Ум. друк. арк. 0,9. Обл.-вид. арк. 0,97.

Замовлення № 703-5.

Книжкове видавництво ПП Вишемирський В. С.

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
суб'єктів видавничої справи: серія ХС № 48 від 14.04.2005 р.

видано Управлінням у справах преси та інформації.

Адреса: 73000, Україна, м. Херсон, вул. Соборна, 2,

тел. (050) 133-10-13, e-mail: printvvs@gmail.com, vish_sveta@rambler